

Gradimir Stojković

Na BREGU
 KUĆA
mala

mala laguna

Copyright © 2016, Gradimir Stojković

Copyright © ovog izdanja 2016, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Brestovik, 2015/16.

Sadržaj

I	
Dosada do sada	9
II	
Dostana, Dida, Mida	21
III	
Tri „M“ bez jednog	33
IV	
Izlazak i ono posle	55
V	
Višenamenska žurka	73
VI	
Rodbina, rodbina, rodbina	95

VII

Da ostanemo! 115

VIII

Kao... 125

O autoru 155

I

DOSADA DO SADA

Već treći dan su se dosađivali u ovom tatinom čuvenom Nedobniku, kog je hvalio na sav glas, objašnjavajući prednosti života u selu:

– Kakav vazduh, deco! Banja! Vazдушna banja! Mir... tišina... zelenilo svud okolo... a tek koliko neba ima nad glavom!

– E to je ono pravo – progundao je Miki, onako, sebi u bradu. – Kô lud sam bez toliko neba nad glavom...

– Robija, sine – objasnila mu je Jana, takođe onako, kroz zube.

– Molim? – pitao je tata. – Nisam dobro?

– Ništa... ništa...

– Nije ništa – oduševljavao se tata i dalje. – Videćete, sve će vam biti jasno već prvog dana.

I postalo im je, zaista, jasno to „nije ništa“ već od prvog dana njihove robije.

Selo je bilo selendra, kako je to lepo uzviknula mama kad su stali kod nekakve česme na ulazu u selo, jer je tata objasnio ushićeno:

– Hajde, na česmu, deco! Ovakvu vodu niste pili u životu!

Deci nije palo na pamet da izlaze iz džipa. Samo je mama izmilela, poturila ruke ispod mlaza vode, srknula, ciknula nešto što nije bilo za dečje uši i vratila se petom brzinom na sedište.

– Brrrrrr! – brisala je usta i bradu papirnom maramicom. – Ledeno!

– A? – uneo je tata u džip plastičnu bocu, koju je napunio tom vodom kakvu nisu pili u životu. – Šta veliš?

– Velim – bila je kratka mama u odgovoru – velim, vozi dalje!

Kuća tatina je bila na samom kraju sela, u poslednjoj ulici, ako se to moglo nazvati ulicom, jer su iza nje bili samo voćnjaci i vinogradi, unedogled.

– A, šta velite? – uvodeći ih kroz kapiju, razmahnuo je široko rukom tata, pokazujući kuću, verovatno.

– Kuća kô kuća – kazala je mama. – A je l' imaš struje?

– Naravno – nasmejao se tata. – Ovo je dvadeset prvi vek! I struje, i vode i...

– ...i neba nad glavom – dovršio je Miki. – A internet?

– Ima!

– A kablovsku? – gotovo su se uglas javile bliznakinje.

– Ima!

– Bogu hvala – sad se nasmejala i mama. – Imaće deca bar neki priključak sa svetom...

Tata je ovo, ipak, prećutao.

Predveče je tata odvezao mamu do autobuske stanice, na auto-putu ispred sela.

– Lepo sam joj rekao da ide svojim kolima – gunđao je posle, kad se vratio. – Neće ona! Kao i uvek ona je najpametnija... pa neka se sad klacka busom... E hajde, deco, da se lepo smestite.

Smestili su se. Lepo. Istinski. Gore, na spratu, Miki je dobio svoju sobicu. Pored nje je bila soba za bliznakinje. Nasuprot još jedna soba i kupatilo. I sve je bilo sasvim dobro, novo, doterano, udobno, baš lepo.

A onda je došla noć. Miki je bio za laptopom. Ana i Jana su oprale sudove, kao prave velike devojke, što bi rekao tata, pa se, uz tatu, smestile ispred televizora. Malo su uspele da odgledaju početak filma na *Sinemaniji*, a onda je tata prebacio na *Eurosport*.

– Ne mogu ovo da propustim, deco. *Real* i *Barse-lona*! Mogli biste i vi da odgledate... biće spektakl!

– Ma tata! – zgranula se Ana.

– Dobro, dobro – nasmejao se tata. – Hajdete gore. Imate u sobi kablovsku, na računaru. Uključite ga i gledajte šta vam je volja. Ako ne znate kako, da se popnem i ja, da vam pokažem...

– Ne mora, tata – zadržala ga je Jana. – Zna Miki. Samo ti gledaj taj prenos.

Lepo su proveli to veče, zaboravljajući gde su i zbog čega su tu gde su. I bilo je sve u redu, čak do posle ponoći, dok nisu pogasili svetla, sva osim onog fenjera na ulazu, pa se svi smestili po posteljama. A onda je počelo!

Najpre se javio jedan pas, tu negde, ispred kuće. Ubrzo mu se odazvao drugi, iza kuće. Onda i treći, izbliza, kao ispod prozora. Za njim još jedan, odnekud poizdalje. Ubrzo su svi psi ovog sela, verovatno i ostali iz seoske okoline, lajali, režali, keftali, štekali, skamukali, zavijali i urlikali, sve dok Miki nije izleteo na terasu, pa i sam urliknuo:

– Dosta, bre! Marš, džukele! Marš-marš-MAA-AAAAARŠ!!!

Ućutalo se onih nekoliko iz komšiluka, isprepadani, no oni izdaleka su nastavili svoj šou. A zbog čega ne bi?!

Vratio se Miki u kuću, a psi su nastavili, lajali, lajali, pa se potom malo-pomalo i ućutali.

Najzad je moglo da se zaspi. I zaspali su. I spavali – ne zadugo. Opet se javio jedan pas, za njim još jedan, pa još jedan, pa je opet čitav hor lajao, režao, keftao, štektao, skamukao, zavijao i urlikao. I opet je Miki izleteo iz kuće. I opet urliknuo ono „Marš-marš-MAAAAAAARŠ, DŽUKELE!“ I opet su samo oni iz blizine umukli. A oni izdaleka, kao i pre, malo-pomalo...

I tako čitave noći.

A izjutra su svi ličili na raščupane, bledunjave, crvenooke aveti, koje su režale na sve okolo, na sebe i na čitav svet.

Svi, osim tate.

– Seoski mir i tišina – rekla je Ana kad je izašla iz kupatila.

– Molim? – odazvao se tata. – Šta nije bilo u redu?

– ŠTA NIJE BILO U REDU!? – vrisnula je Jana.

– Džukele seoske!

– A, to! – klimnuo je tata, s razumevanjem. – U početku je gadno, dok se čovek ne navikne. Ja ih sada i ne primećujem... U stvari, mislim da ne bih mogao da zaspim bez njihove pesme...

– TATA! – sad su vrisnuli sve troje uglas.

Otišao je do regala, otvorio fioku i izvadio nešto iz nje, pružajući im:

– A i ovo sam zaboravio da vam dam. Čepići za uši, dok se ne naviknete. Dobri su, prigušuju...

Ni sledeće dve noći nisu se navikli, ali su, ipak, mogli da odspavaju. Pomogli su čepići.

* * *

Verovali ili ne, to nisu znali, ali u selu je bilo, kao i obično leti, dozlaboga dosadno. Naravno nije bilo dosadno seljacima: oni su uvek nešto radili od jutra do sutra.

– Rade – objasnila je stručno Jana – zato što su seljaci.

– A ja mislio – počeo se, kao zamišljeno, Miki po glavi – da su seljaci zato što rade...

– Rade radnici, pa nisu seljaci – mudrovala je Ana. – Seljaci su zato što žive u selu.

– A znači da je i tata seljak – nasmejala se Jana – zato što živi u selu?

– Tata je... ma ne! Nije seljak! Tata je tata koji ima kuću u selu.

– A šta ćemo mi da radimo? – pitao je Miki.

– Ništa – odbrusila je Jana. – Nismo ni radnici ni seljaci!

– Aha – složio se Miki. – Mi smo deca.

Začutili su, ali nakratko, jer Miki nije mogao da čuti duže od pola minuta. Jana je pogledala na sat.

– Sad! – rekla je.

– A šta deca rade u selu? – javio se Miki.

– Je l' prošlo pola? – pitala je Ana.

– Tačno u sekund – nasmejala se Jana.

– U, al' ste duhovite! I pametne! Pa kad ste već tako pametne, kažite mi šta deca rade u selu?

– Isto što i odrasli seljaci – objasnila je Jana, kikoćući se. – Seoske poslove.

– Aha! A koji su to seoski poslovi?

– Oranje – nabrajala je Ana – kopanje, đubrenje, sejanje, branje, košenje...

– Gajenje stoke – dopunjavala je Jana. – Svinja, krava, ovaca, koza...

– Lokanje piva ispred seoske prodavnice – nastavila je Ana.

– Dreka i svađa...

– Tabanje žene i dece...

– ...i između sebe! – dovršio je Miki. – E, a sad, genijalke, još samo da mi objasnite gde su ta seoska deca?

– Tamo – odmahнула je glavom Ana prema selu.
– Verovatno...

– A da odemo tamo? – predložila je Jana.

– A što ne bismo? – prihvatila je Ana.

Miki je već obuvao patike.

– Tata! – dobacila je Ana kroz prozor, dok su ono dvoje već zaglavili kapiju. – Otišli smo dole, do sela.

A tata je, zadubljen u ispitivanje svoje nove kame-re, pevušeći ono svoje „na bregu kuća mala“, najve-rovatnije i ne znajući šta mu je ćerka rekla, odgovorio:

– Ako, ako... i nemojte da idete bosu...

Kuda i zašto da ne idu bosu, to niko osim tate ne bi znao da objasni... a verovatno ni on. U drugoj prilici Ana bi se povaljala od smeha, ali sada je pomislila da je tata baš onakav kakvog ga je mama opisala jednom dok je telefonirala svojoj mami, baka Milevi: nedozreli, neodgovorni, razmaženi zanesenjak, kom je kamera najvažnija ženska u životu.

A na kapiji je na njih bezmalo naleteo nekakav beli kombi, koji je sunovratno projurio zdesna nalevo, pa uz onakvu filmsku škripu, zakočio ispred komšijine kapije.

– Koji je ovo manijak? – zapanjio se Miki.

Manijak je upravo izašao iz kombija:

– Zdravo, deco! Je l' Zlatan kod kuće?

– Dobar dan! – učtivo su otpozdravili u tri glasa.

A onda je Miki, i dalje učtivo, upitao:

– Koji Zlatan?

– Kako koji? Pa tvoj komšija!

– Aaaaaaa – shvatio je Miki. – Pa... pojma nemam!

– Ajde, Zlatane, izlazi! – razdrao se manijak.

I taj komšija Zlatan se pojavio na vratima komšijske kuće. Zastao je na trenutak, pa im mahnuo:

– Dobar dan, komšije!

– Dobar dan, komšija! – otpozdravljajući, opet su bili troglasni.

I dok su bliznakinje i Miki odlazili, manijak i komšija su počeli da istovaruju iz kombija nešto što je ličilo na nekakve radijatore.

– Šta oni to nose? – pitala je Ana.

– Radijatore, koliko ja kačim stvari – odgovorio je Miki.

– A šta će im?

– Da se greju...

– A zar ovde ima centralno grejanje?

– Nema... ali možda će da ga uvedu, pa se spremaju za to.

– Znaš šta, Miki – napokon je shvatila Ana. – Baš ti i nije neka fora!

– Paaaaa... pitala si, a ja da ti pomognem...

A ona dvojica su istovarivala te radijatore, i istovarivala, a onda je nešto zauralo, zapištalo, nešto što deca nisu mogla da vide jer su savila za ugao i izbila na ulicu prema centru sela.

– Šta je to? – stresla se Jana.

– Uf! – kazala je Ana. – Naježila sam se! Strašno!

– Ih, bre, vas dve! – prekinuo ih je Miki. – Cirkular. Zar vam domar nije nikad testerisao gvožđe u radionici za tehničko?